

Amtsblatt

der

Königl. Regierung zu Posen.

Dziennik Urzędowy

Królewskiej Regencyi
w Poznaniu.

N^{ro.} 51.

Posen, den 18. Dezember 1827. — Poznań, d. 18. Grudnia 1827.

Allgemeine Gesefzsammlung.

Powszechny Zbiór Praw.

Das 22te Stück der diesjährigen Gesefz-
Sammlung enthält unter:

- No. 1107. Ministerial-Erklärung vom 20sten
Oktober 1827. über die mit dem Für-
stenthume Lippe-Deimold getrof-
fene Vereinbarung wegen Sicherstel-
lung der Rechte der Schriftsteller und
Verleger in den beiderseitigen Lan-
den wider den Büchernachdruck.
- No. 1108. Allerhöchste Kabinettsorder vom
5ten November 1827., die Ermäßig-
ung des Porto für geschriebene über
16 Loth schwere Gegenstände bei des-
ren Versendung mit den Fahr-, Ras-
sel-, und Botenposten, so wie die
Herabsetzung des Scheingeldes für
gewöhnliche Pakete, betreffend.
- No. 1109. Ministerial-Erklärung vom 5ten
November 1827., über die mit dem
Herzogthum Nassau getroffene
Vereinbarung, die Sicherstellung der

Oddział 22gi tegorocznego Zbloru Praw
zawiera pod

- Nr. 1107. Ministeryalne oświadczenie z
dnia 20. Października 1827. wzglę-
dem skoiarzonéy z Xięstwem Lip-
pe-Deimold ugody celem zabez-
pieczenia praw autorów i nakład-
ców przeciw przedrukowaniu książ-
zek.
- Nr. 1108. Naywyższy rozkaz gabinetowy
z dnia 5. Listopada 1827. zmniej-
szający portoryum od pisanych
przeszło 16 łotów ważących ob-
iektów, przesłaiając takowe poca-
tą wozową, karyolkową i posłań-
czą, zniżaiący oraz rewersowe od
zwyczajnych pakietów.
- Nr. 1109. Ministeryalne oświadczenie z
dnia 5. Listopada 1827., tyczące
się zawartéy z Xięstwem Nassau
ugody celem zabezpieczenia praw

{1}

Rechte der Schriftsteller und Verleger in den beiderseitigen Staaten wider den Bücher-Nachdruck betr.

No. 1110. Ministerial-Erklärung vom 22sten November 1827. über die mit dem Fürstenthum Hohenzollern-Sigmaringen getroffene Vereinbarung, die Sicherstellung der Rechte der Schriftsteller und Verleger in den beiderseitigen Landen wider den Bücher-Nachdruck betreffend.

No. 1111. Ministerial-Erklärung vom 27sten November 1827., über die mit dem Herzogthum Sachsen-Coburg und Gotha getroffene Vereinbarung wegen Sicherstellung der Rechte der Schriftsteller und Verleger in den beiderseitigen Staaten wider den Bücher-Nachdruck.

autorów i nakładców przeciw przedrukowaniu książek.

Nr. 1110. Ministeryalne oświadczenie z dnia 22. Listopada 1827., względem skoiarzonéy z Xięstwem Hohenzollern-Sigmaringen ugody celem zabezpieczenia praw autorów i nakładców przeciw przedrukowaniu książek.

Nr. 1111. Ministeryalne oświadczenie z dnia 27. Listopada 1827., względem skoiarzonéy z Xięstwem Sachsen-Coburg i Gotha ugody celem zabezpieczenia praw autorów i nakładców przeciw przedrukowaniu książek.

Nro. 495. I. Nro. 17. R. Sepbr. b. J.

Wegen Verhütung des zu frühen Begrabens der Leichen.

Mit Bezug auf unsere Bekanntmachung vom 17. Mai 1817 (Amtsblatt pro 1818 Nro. 21. pag. 343.) und vom 6. Mai 1825, (Amtsblatt pro 1825 Nro. 22. S. 324.) betreffend das zu frühzeitige Beerdigen der Leichen, verordnen wir in Folge der Anweisung des Königl. hohen Ministeris des Innern und der Polizei vom 19. August d. J.:

- 1) daß es zwar bei der Vorschrift, nach welcher Niemand vor Ablauf von 72 Stunden nach seinem Ableben, beerdigt werden darf, der Regel nach, verbleiben muß;

I. No. 27. R. Wreźnia r. b.

Względem zapobieżenia nadto rychłemu grzebaniu trupów.

Z odwołaniem się do naszego obwieszczenia z dnia 17. Maja 1817. (Dzien. urzęd. z r. 1818. No. 21. stron 343.) i z dnia 6. Maja 1825. (Dzien. urzęd. z r. 1825. No. 22. stron. 324.) dotyczącego się nadto wczesnego grzebania trupów, stanowimy w skutku polecenia królewskiego wysokiego Ministerstwa spraw wewnętrznych i policyi z dnia 19. Sierpnia r. b.:

- 1) iż wprawdzie przepis, podług którego nie wolno chować nikogo przed upłynieniem godzin 72. po jego zeyściu, w mocy pozostaje,

2) daß aber ein früheres Beerdigten, außer den Fällen, wo ein solches sogar geboten ist, wie z. B. bei Epidemien u., auch in den Fällen nachgegeben werden kann, wenn

a) entweder ein approbierter Arzt oder Wundarzt bezeugt, daß die Leiche alle Spuren des wirklichen Todes an sich trägt,

b) oder an Orten, wo kein Arzt ist, der Bürgermeister oder Dorfschulze mit zwei erfahrenen Männern und mit Rücksicht auf die, in dem unten abgedruckten Gutachten des Ober-Kollegii Sanitatis vom 31. Oktober 1794. angegebenen Vorsichtsmaßregeln, die Verhältnisse untersucht und die frühere Beerdigung gestattet hat.

Posen, den 16. November 1827.

Königliche Preussische Regierung,
Abtheilung des Innern.

G u t a c h t e n.

Um das Lebendabegraben zu verhüten und die Rückkehr zum Leben bei Scheintodten zu befördern, muß kein Gestorbener, wenn auch gleich die Zeichen des Todes bei ihm wahrgenommen werden, sogleich entkleidet, in kalten Zimmern hingelegt werden, sondern man muß ihn, im Sommer, Frühjahrs und Herbst, wenigstens einen bis zwei, und im Winter, drei bis vier Tage in mäßig warmer Luft, beflüßet liegen lassen.

In dieser Zeit nun, müssen unter den Ver-

2) że jednak rychlejsze pogrzebanie, oprócz tych przypadków, gdzie takowe nawet jest przepisaniem, iak n. p. podczas panujących chorób zaraźliwych i t. d., także wtenczas może być dozwolonem, kiedy

a) albo approbowany lekarz lub chirurgia zaświadcza, że na trupie znać wszystkie ślady istotnej śmierci;

b) lub w mieyscach, gdzie nie maż lekarza, burmistrz lub sołtys wsi, wspólnie z dwoma doświadczonymi ludźmi i z zachowaniem środków ostrożności w wydrukowanem poniżej zdaniu Naywyższego Kolegium Sanitatis z dnia 31. Października 1794. wytkniętych, przekonawszy się wprzód o położeniu rzeczy, na wcześniejsze pogrzebanie zezwoli.

Poznań, dnia 16. Listopada 1827.

Królewsko - Pruska Regencya,
Wydział spraw wewnętrznych.

Z d a n i e.

Dla zapobieżenia chowaniu żywcem i ułatwienia powrotu do życia osobom ułatwienia powrotu do życia osobom na pozor umarłym, nie powinien żaden zmarły, pomimo okazujących się znamion śmierci, natychmiast być obnażony z sukien i w zimnym pokoju złożony, lecz takowy przeciwnie, podczas lata, wiosny i jesieni przynajmniej jeden lub dwa, a w zimie trzy do czterech dni na miernie ciepłym powietrzu, odziany, leżeć powinien.

W czasie tym z pomiędzy doświadczzeń

suchen zur Wiederbelebung, wenn auch zu andern Versuchen keine Gelegenheit wäre, wofürstens das Auftröpfeln des kalten Wassers auf die Herzgeube, so hoch als es angeht, das Auftröpfeln des kochenden Wassers auf eben diese Gegend, das Vorhalten des brennenden Lichts vor die Augen, das Abbrennen einer Feder unter die Nase, und das starke Einreden in die Ohren des erscheinenden Todten, öfters veranstaltet werden, und vorzüglich muß man bei anscheinend wdtgeborenen Kindern, außer dem Reiben, Bürsten und Baden, das Einblasen der Luft in ihre Lunge, sogleich nach der Geburt nicht verabsäumen.

Sollten sich aber bei allen diesen Versuchen keine Zeichen des Lebens zeigen, so ist dann der Körper als Leiche gewaschen und bekleidet in einem offenen Sarge unter gehöriger Aufsicht von Wächtern, in kühler Luft hinzustellen, und dann muß man ihn im Frühjahr, Sommer und Herbst etwa noch einen oder zwei, und im Winter noch zwei oder drei Tage, bis zum Begraben liegen lassen; da sich denn in dieser Zeit die ersten Zeichen der wirklichen und allgemeinen Fäulnis bei wirklichen Leuten zeigen und die Gewißheit des Todes geben werden.

Am nötigsten indessen ist diese genaue Vorschrift vorzüglich bei Menschen, welche plötzlich, oder auch nach einer Krankheit von wenigen Tagen anscheinend gestorben sind, da sie doch vorher ganz gesund waren.

Dahin gehören besonders folgende Todesarten:

1) Diejenigen, welche in heftigen Anfällen von Nervenkrankheiten, als im Schlagfluß, Starrsucht, fallender Sucht oder in andern Konvulsionen, in hypochondris

do przywrócenia życia, choćby i do innych prób zbywało na sposobności, przynajmniéy nakapywanie wodą zimną na dołek serca, ile być może z naywiększý wy-sokości, nakapywanie ukropem w toż samo miejsce, przybliżenie palącyó świecy do ócz, zapalenie pióra pod nosem, i głośnie mówienie w uszy mniemanego trupa, należy kilkakrotnie powtarzać, a nadewszystko co do dzieci wrzкомо nieżywo na świat wydanych, oprócz tarcia, użycia szczotki i kąpieli, wdmuchiwania powietrza w płuca zaraz po urodzeniu, nie trzeba zaniedbać.

Gdyby iednak pomimo wszystkie te sposoby żadne znaki życia pokazać się nie miały, wtedy ciało iako trup obmyte i odziane w otwartý trumnie pod należytym dozorem stróżów w chłodném powietrzu postawić należy, zostawiając je tu, podczas wiosny, lata i iesieni ieszcze z ieden lub dwa, zimą zaś ieszcze dwa lub trzy dni aż do pochowania; gdyż w tym przeciągu czasu okażą się pierwsze oznaki rzeczywistý i powszechný zgnielizny u osób istotnie zmarłych, udowodniające pewność śmierci.

Przepis ten dokładny staie się naypo-trzebnieyszym szczególnie względem ludzi, którzy nagle, lub też po chorobie kilkadniowéy tylko, na pozór umarli, bywszy przedtem zupełnie zdrowi.

Do téy kategorii należą w szczególności następujące gatunki śmierci:

1) Te, które nastąpiły nagle w gwałtownych paroxyzmach chorób nerwowych, iako to, w paraliżu, odrętwieniu, w wielkiéy chorobie lub winnych

schien und hysterischen Krämpfen, im Magenkrampf, nach heftigen Leidenschaften, nach Veranschung durch hitzige Getränke, nach heftigen Schlägen auf welche, sehr empfindliche Theile, insbesondere die Hoden, und nach einem Fall oder Schlag auf den Kopf pießlich erfolgten.

2) Diejenigen, welche vom Genuß oder anderer Anwendung betäubender Gifte oder Nahrungsmittel veranlaßt wurden. Die Anwendung des Mohrs und Safrans in Speisen und das Räuchern mit Saamen des Wickenkrauts bei Zahnschmerzen, kann auf dem Lande dazu Gelegenheit geben.

3) Diejenigen, welche nach starker Verblutung oder nach andern starken Ausleerungen erfolgten.

4) Diejenigen, welche von großen Schmerzen veranlaßt wurden.

5) Diejenigen, welche nach schweren Geburten erfolgten; hier kann der Todesfall, entweder Mutter oder Kind, oder beide zugleich betreffen.

6) Derjenige, welcher nach erlittenen Hunger erfolgte, besonders wenn die Kräfte des Körpers zugleich stark angestrengt wurden.

7) Diejenigen, welche nach übermäßigem Essen und Trinken, und

8) Diejenigen, welche durch Erstickung erfolgten. Die Erstickung kann von äußerer Gewalt, Erhenken, Ertrinken, oder sie kann auch von erstickenden Dünsten herrühren. Dergleichen Dunst ist ein Kohlendampf, in tiefen Brunnen oder Kellern; auch steigt er aus gährenden Dingen, vorzüglich aus Bier oder Weinmost hervor, und außerdem findet er sich auch in dem Dufte stark riechender Blumen.

konwulzyach, w kurczach hypochondrycznych i hysterycznych, w kurczu żołądka, po wybuchach namiętności, po upiciu się gorącemi trunkami, po mocnych uderzeniach w miękkie, bardzo drzazliwe części, zwłaszcza wiadra i po upadnięciu lub uderzeniu w głowę.

2) Te, których przyczyną było zażycie lub inne użycie narkotycznych trucizn lub pokarmów. Użycie maku i szafranu w potrawach i kadzenie nasieniem szaleiu na uśmierzenie bólu zębów, może do nich na wsiach być przyczyną.

3) Te, które skutkiem były znaczney utraty krwi lub innych gwałtownych wypróżnień.

4) Te, które powstały z wielkich bólów.

5) Te, które nastąpiły po ciężkich porodziach; tu albo matka lub dziecko, lub oba razem podpaść mogą śmierci.

6) Te, które wydarzyły się po wycierpianym głodzie, szczególniey kiedy przytęm siły ciała mocno natężone zostały.

7) Te, które wynikły ze zbytecznego iedzenia i picia, i

8) te, które miały miejsce przez zaduszenie. Tego przyczyna może być iaka siła zewnętrzna, powieszenie, utonienie lub wyziewy duszące. Takowe wyziewy są w zaduchu węgglanym, w głębokich studniach i sklepach; wychodzą także z rojących się rzeczy, naybardziéy z piwa lub moszczu winnego, i prócz tego znajduią się ieszcze w woni mocno pachnących kwiatów,

Solche Menschen, welche an langwierigen und besonders an absprechenden Krankheiten sterben, oder auch an züftigen Ausschlägen und andern Siebern, welche sieben Tage oder darüber dauerten, darf man nur etwa die Hälfte der oben festgesetzten Zeit auf die obige Art behandeln. Es ist also nun nöthig, sie im Winter fünf, und im Sommer drei Tage bis zum Begraben liegen zu lassen, und man kann sie schon am zweiten Tage in den offenen Sarg legen.

Bei Menschen endlich, welche an faulen Fiebern, Nöhren, bösarigen Pocken und ähnlichen Krankheiten, wo Ansteckung zu besorgen ist, sterben, ist es hinreichend, den Versuch des Aufstrebens des kalten Wassers in die Herzgube am Todestage, oder allenfalls noch am nächstfolgenden, einigemal zu machen. Man darf den Todten schon am Todestage in einen offenen Sarg legen, und ihn im Sommer am Ende des dritten Tages, oder nach etwa 60 Stunden, vom erfolgten Tode an, gerechnet, im Winter aber am Ende des vierten Tages, oder etwa nach achtzig vom Tode an, verlaufenen Stunden, begraben. Leichen dieser Art müssen, so lange sie über der Erde sind, in einem von der Wohnung der übrigen Menschen so viel möglich entlegenen, und mit Zugluft versehenen Orte, aufbewahrt werden.

Das zum Verhüten des Lebendigbegrabens notwendige längere Aufbewahren der Leichen, geschieht am besten in einem besondern Zimmer des Hauses, worin der Mensch starb, und unter der Aufsicht eines oder zweier furchelosen Wächter, welche die Leiche oft genau beobachtet.

Da aber in den Städten, und noch mehr auf dem Lande, viele Bürger keine besondere

Wagradem ludzi umierających na choroby długo trwające i szczególnie na trwające, lub też nagorączki, na febrę z wyrzutem połączone i inne, które siedm dni lub dłużej trwały, dosyć będzie poświęcić tylko n. p. połowę wyżey oznaczonego czasu staraniom około nich poprzednio wskazanym. Potrzeba więc tylko, aby w zimie pięć, i w lecie trzy dni aż do pochowania położyli, i już ich drugiego dnia do otwartéy trumny kłaść można.

Co do ludzi nakoniec, którzy umarli na zgnile febrę, biegunki, zaraźliwe ospy i tym podobne choroby, gdzie zarażenia obawiać się trzeba, dostatecznym będzie sposób nakapywania wodą zimną na czołowa serca w dniu śmierci, lub nareszcie jeszcze w dniu następnym, kilka razy powtórzyć Ciało już w dniu śmierci można położyć w otwartą trumnę, i pogrzebać takowe, taktem w końcu trzeciego dnia, lub po około 60. godzinach, rachując od nastąpienia śmierci, zimną zaś w końcu dnia czwartego lub po około 80. godzinach od momentu śmierci upłynionych. Trupy tego rodzaju, dopóki takowe na ziemi znajdują się, powinny być trzymane w miejscu od mieszkania reszty ludzi ile możności oddalonym, i gdzie powietrze wolny ma przeciegi

Zachowanie dłuższe trupów celem pobieżenia pochowaniu żywcem potrzebniejsze skuteczniej się naylepić w jakim osobnym pokoju domu, w którym człowiek umarł, pod strażą jednego lub dwóch nieobawnych stróżów, którzyby trupa często i dokładnie doglądali.

Ponieważ zaś po miastach a tem bardziej jeszcze po wsiach, wielu mieszkańców do

Plummer zur Aufbewahrung der Leichen ihrer Angehörigen hergeben und die Kosten der Wächter bestreiten können, so sind zu diesem Zweck öffentliche Leichenhäuser vorgeschlagen, und auch in verschiedenen Städten, z. B. Weimar, Braunschweig und Berlin, wirklich errichtet worden.

Da aber eine allgemeine Einrichtung der Leichenhäuser auf dem platten Lande, vor der Hand wenigstens, unausführbar zu seyn scheint, so ist statt derselben auf dem platten Lande, ein transportables Leichen-Bett und ein leicht beweglicher Sargdeckel in Vorschlag gebracht worden.

Im Sommer, Frühjahr und Herbst, können die Leichen unter einem solchen Bette in einem Garten, Hofe, oder auch, wenn eine Kirche im Dorfe wäre, in der Kirche selbst, schon vom dritten Tage bis zur Beerdigung hin, beigelegt, und zuweilen von dazu bestellten Personen beobachtet werden. Bei Leichen solcher Personen, die an ansteckenden Krankheiten sterben, könnte dieses Beisetzen schon den zweiten Tag geschehen. Noch besser würde es seyn, wenn in jedem Dorfe eine Kammer eines entlegenen Hauses, zur gemeinschaftlichen Aufbewahrung der Leichen und etwa der Nachtwächter zugleich zum Leichenwächter bestimmt werden könnte.

Im Winter wird wohl der einzige, auf dem Lande allgemein ausführbare Vorschlag dieser seyn, daß man einen Abschlag eines gut zugemachten Kuh- oder Pferdeflalles, zu dem diese Thiere zwar nicht kommen, aber ihm doch Wärme mittheilen können, zum Aufbewahren der Leichen anwende. Hier kann man sie dann unter der Aufsicht eines Wächters in einem offenen Sarge hinstellen, und mit Strohungsstücken locker bedecken, so, daß

starczyć nie może izb osobnych do zachowania trupów swych krewnych, ani ponieść kosztu na stróżów, przeto na ten koniec zaproponowano publiczne trupialnie, i takowe w niektórych miastach n. p. w Weimarze, Brunświku i Berlinie, istotnie już urządzono.

Gdy jednakże powszechne urządzenie trupialni po wsiach, przynajmniej na teraz zdaje się niepodobnem do skuteczenia, zamiast takowych przedstawiono co do wsiów ruchomy namiot dla trupów i łatwe do odjęcia wieko trumny.

Podczas lata, wiosny i jesieni mogłyby trupy pod takim namiotem w ogrodzie, na podwórzu, lub też, gdyby kościół był we wsi, w samym kościele już od trzeciego dnia, aż do pogrzebania, być wstawiane i od czasu do czasu przez osoby do tego wyznaczone, dozierane. Względem ciał osób takich, których śmierci zaróżliwe choroby były przyczyną, iużby to drugiego dnia stać się mogło. Jeszczeby zaś lepiej było, gdyby na wspólne zachowanie trupów w każdéj wsi komorę w jakim odległym domu i n. p. stróża nocnego także na stróża przy trupach przeznaczyć można.

W zimie zapewne jedyna propozycja, na wsi wszędzie do wykonania zdolna będzie ta, iżby na zachowanie ciał używać oddziału dobrze zamkniętych obory lub stajni, do którego lubo zwierzęta te wnieść nie mogą, przecież dostarczą mu ciepła. Tu is więc pod dozorem stróża w otwartej trumnie postawić można i okryć lekko odzieżą, tak, iżby im ani myszy, ani inne robactwo po stajniach znajdujące się, za-

weder Mäuse noch and. re im Stalle befindliche kleine Thiere schaden können, und zugleich der etwa erwachende Scheintodte auch keinem Ersticken ausgefetzt ist.

Das Leichenzelt kann auch in jedem Stalle aufgeschlagen, und der bewegliche Sargdeckel darf ebenfalls bei Ermangelung eines Wächters angewendet werden.

Berlin, den 31. Oktober 1794.

Königlich Preuss. Ober-Collegium
Sanctatis.

szkodzić niemogło, i na pozór umarły przy swém ocknieniu niebył narażony na zaduszenie.

Namiot trupialny może także w każdéj staynį być rozpięty, a ruchome wieko trumny w braku stroża używaném.

Berlin, dnia 31. Października 1794.

Król. Pruskie Naywyższe Kollégium
zdrowia.

Nro. 496. I. Nro. 1835. November d. 3.

Betrifft den Ausbruch des Milchbrandes unter dem Rindvieh zu Woniesć Kostener Kreises.

Nach einer uns zugekommenen amtlichen Anzeige ist unter dem Rindvieh zu Woniesć Kostener Kreises, der Milchbrand ausgebrochen. Wir bringen dies zur öffentlichen Kenntniß, und ordnen zugleich nach §. 140. und 141. des Viehsterbe-Patents vom 2ten April 1803. an, daß so wenig Rindvieh, als Rauchsutter und Dünger, aus den genannten Ortschaften verkauft, oder auch unter einem andern Vorwande über die Grenze derselben, und des zur Absonderung bestimmten Zwischenraums gebracht, auch aus andern Orten kein Rindvieh, so wenig durch den Ort, als über dessen Feldmark und Hütung gebracht werden darf. Diese Maasregel muß so lange in Kraft bleiben, bis sie von uns wieder aufgehoben wird. Hierbei bringen wir die Allerhöchste Kabinetts-Ordre vom 28ten Juni 1825. (Amtsblatt pro 1825. Nro. 37. pag. 535.) in Erinnerung,

L. Nr. 1835. Listopada r. b.

O wybuchoieniu gangreny śledziony między rogacizną w Woniesćiu Powiatu Kościańskiego.

Podług doszłego nas urzędowego doniesienia, wybuchła między rogacizną w Woniesćiu Powiatu Kościańskiego, gangrena śledziony. Podając to do wiadomości publiczney ustanawiamy zarazem stósownie do §§. 140. i 141. edyktu o pomorze bydła z dnia 2. Kwietnia 1803., iż bydła rogatego, paszy ostréj i mierzwy z rzeczowego miejsca niewolno ani przedawać, ani pod jakim innym pozorem przez granicę tegoż i przestrzeni do odosobnienia wyznaczonéj, wyprowadzać, ani nakoniec żadnego bydła rogatego zkąd inąd tak mało przez samo miejsce w mowiu będące iak przez pola i pastwiska do niego należące przeprowadzać. Zakaz ten tak długo pozostaje w mocy, do póki przez nas uchylonym nie zostanie. Przypominamy przytem Naywyższy rozkaz

wornach das Ableben des am MAgbrande ge-
fallenen Viehes bei der namhaft gemachten
Strafe verboten ist.

Posen, den 28. November 1827.

Königl. Preussische Regierung,
Abtheilung des Innern.

gabinetowy z dnia 28. Czerwca 1825.
(Dzien. urzęd. z roku 1825. No. 37. stron.
535.) podług którego zdejmowanie skóry
z padłego na gangrenę śledziony bydka pod
oznaczoną karą jest zakazane.

Poznań, dnia 28. Listopada 1827.
Królewsko - Pruska Regencya,
Wydział spraw wewnętrznych.

Nr. 497. P. Nr. 1981. November d. J.

Behtift den Ausbruch der Schaafpockenkrank-
heit in einigen Ortschaften des Posener De-
partements.

Nach den eingegangenen Anzeigen der be-
treffenden Landrätlichen Aemter sind:

- 1) im Protoschiner Kreise:
in der Stadt Kozmin und in Bruczkowo;
- 2) im Pleschener Kreise:
zu Racendowo, Kurczew und Zalesie;
- 3) im Schrimmer Kreise:
zu Jaraczewo, Konarskie, Konarsker Hau-
land, Kranfowo, auf dem Vorwerke Kon-
stantinowo zu Slowiec gehörig, zu Ostro-
wiczno und Przylepli;
- 4) im Schrodaer Kreise:
in der Stadt Schroda und
- 5) im Samterschen Kreise:
zu Radki und Szcepy,
Schaafpocken ausgebrochen.

Posen, den 28. November 1827.

Königl. Preuss. Regierung,
Abtheilung des Innern.

I. Nr. 1981. Listopada r. b:

Względem wybuchnienia ośpicy owczej w niektó-
rych miejscach departamentu Poznań-
skiego.

Podług nadeszłych doniesień właściwych
Urzędów Radczco-Ziemiańskich pokazała
się ośpica owcza:

- 1) w Powiecie Krotoszyńskim:
w mieście Kozminie i w Bruczkowie;
- 2) w Powiecie Pleszewskim:
w Racendowie, Kurczewie i Zalesiu;
- 3) w Powiecie Sremskim:
w Jaraczewie, Konarskiem, w Konar-
skich hołgdrach, Kraykowie, na fol-
warku Konstantynowo do Howca na-
leżącym, w Ostrowicznie i Przylep-
kach;
- 4) w Powiecie Środzkim:
w mieście Srodzie, i
- 5) w Powiecie Szamotulskim:
w Rudkach i Szczepach.

Poznań, dnia 28. Listopada 1827.

Królewsko - Pruska Regencya,
Wydział spraw wewnętrznych.

Nro. 498. Nro. 2116. November d. J.

Betreffend das Aufhören der Schaafpocken in mehreren Ortshöfen des Posener Departements.

Nach den eingegangenen Anzeigen der betreffenden Landräthlichen Aemter haben die:

- 1) im Samerschen Kreise:
zu Gutzpu;
- 2) im Schrimmer Kreise:
zu Rogalin, Świętaki, Lipowka, Brodnica, Krzyżanowo, Dusina und Pożegowo,

gehörigsten Schaafpocken aufgehört.

Posen, den 28. November 1827.

Königl. Preussische Regierung,
Abtheilung des Innern.

J. N. o 2116 Listopada r. b.

O ustaniu ospicy owczej w niektórych miejscach departamentu Poznańskiego.

Podług nadeszłych doniesień właściwych Urzędów Radczzo-Ziemiańskich, ustała ospica owcza, która panowała była:

- 1) w Powiecie Szamotulskim:
w Gnuszynie;
- 2) w Powiecie Śremskim:
w Rogalinie, Świętnikach, Lipowce, Brodnicy, Krzyżanowie, Dusiny i w Pożegowie.

Poznań, dnia 28. Listopada 1827.

Królewsko - Pruska Regencya,
Wydział spraw wewnętrznych.

Nro. 499. Nro. 1987. Novbr. d. J.

Betrifft das Aufhören der Milzbrand-Krankheit zu Jarocin Pleschener Kreises.

Nachdem der Milzbrand zu Jarocin, Pleschener Kreises, aufgehört hat, so wird in Verfolg unserer Bekanntmachung vom 5ten November 1827. (Amtsblatt Nro. 46. Seite 550.) der Verkehr wieder freigegeben.

Posen, den 1. Dezember 1827.

Königl. Preuss. Regierung,
Abtheilung des Innern.

N. Nro. 1987. Listopada r. b.

O ustaniu gangreny śledziony w Jarocinie powiatu Pleszewskiego.

Po ustaniu gangreny śledziony w Jarocinie powiatu Pleszewskiego, w związku z naszym obwieszczeniem z dnia 5. Listopada 1827. (Dzien. Urzęd. No. 46. stron 550.) komunikacya co do bydła rogatego znowu przywraca się.

Poznań, dnia 1. Grudnia 1827.

Królewsko - Pruska Regencya,
Wydział spraw wewnętrznych.

Nro. 500. I. Nro. 290. December d. J.

Betrifft das Aufhören der Schaafpockenkrankheit in mehreren Distrikten des Posener Departements.

Die in nachstehenden Distrikten geherrschte Schaafpockenkrankheit, als:

- 1) im Fraustädter Kreise: zu Jesiorke;
- 2) im Kostenner Kreise: zu Kapaszewo und Ciacz;
- 3) im Posener Kreise: zu Großdorff und Dabrowa;
- 4) im Schrodaer Kreise: zu Snieciska, Czarnem Piątkowo, Kleszczewo, Winna, Jesior, Dłaczewo und Kempa,
- 5) im Schrimmer Kreise: zu Jezewo, Wnciskowo, Jawory, Żerudzewo, Malpa und Grzybnie;
- 6) im Wrzeschener Kreise: zu Cieszewo, Splawie und Diechowo,

hat nach den eingegangenen Berichten der betreffenden landrätlichen Ämter aufgehört.

Posen den 6. December 1827.

Königliche Preussische Regierung,
Abtheilung des Innern.

I. Nro. 290 Grudnia r. b.

O ustaniu ospicy owczej w niektórych miejscach Departamentu Poznańskiego.

Ospica owcza, która panowała była w następujących miejscach, jako to:

- 1) w Powiecie Wschowskim: w Jeziorce,
  - 2) w Powiecie Kościańskim: w Kapaszewie i Ciaczu,
  - 3) w Powiecie Poznańskim: w Wielkiywsi i Dabrowie,
  - 4) w Powiecie Srodzkim: w Snieciskach, Czarnem Piątkowie, Kleszczewie, w Winnie, Jeziorach, Ołaczewie i Kępie;
  - 5) w Powiecie Sremskim: w Jezewie, Wycisławie, Jaworach, Zbrudzewie, Mąpnie i Grzybnie;
  - 6) w Powiecie Wrzesińskim: w Czeszewie, Szałwin i Biechowie;
- podług nadeszłych doniesień właściwych Urzędów Radczco Ziemiańskich, ustała.

Poznań, dnia 6. Grudnia 1827.

Królewsko - Pruska Regencya,
Wydział spraw wewnętrznych.

Nro. 501. I. Nro. 289. December d. J.

Betrifft den Ausbruch der Schaafpockenkrankheit in mehreren Kreisen des Posener Departements.

Nach den eingegangenen Berichten der landrätlichen Ämter sind:

I. Nro. 289 Grudnia r. b.

Tyczy się wybuchnienia ospicy owczej w niektórych Powiatach Departamentu Poznańskiego.

Podług nadeszłych doniesień właściwych Urzędów Radczco - Ziemiańskich wszczęła się ospica owcza:

[2*]

- 1) in dem Boker Kreisse:
zu Grudno;
- 2) im Krotoschiner Kreisse:
auf den Vorwerken Baszyn und Ugrzelle;
- 3) im Meseriger Kreisse:
zu Swigocin;
- 4) im Pleschener Kreisse:
zu Pleschen und Glogowo;
- 5) im Samterschen Kreisse:
zu Sarbia;
- 6) im Schrodaschen Kreisse:
zu Jerzono, Domasnen-Amts Pudemsl,
und
- 7) im Schrimmer Kreisse:
zu Emchen (Mchn),
die Schaafspocken ausgebrochen.

Posen, den 6. December 1827.

Königl. Preuss. Regierung,
Abtheilung des Innern.

- 1) w Powiecie Bukowskim:
w Grudnie;
- 2) w Powiecie Krotoszyńskim:
na folwarku Baszyn i w Ugrzelli;
- 3) w Powiecie Międzyrzeczkim:
w Swigocinie;
- 4) w Powiecie Pleszewskim:
w Pleszewie i Glogowie;
- 5) w Powiecie Szamotulskim:
w Sarbi;
- 6) w Powiecie Środzkim:
w Jerzynie, urzędu ekonomicznego
Pobiedziska, i
- 7) w Powiecie Śremskim:
w Mchach.

Poznań, dnia 6. Grudnia 1827.

Królewsko - Pruska Regencya,
Wydział spraw wewnętrznych.

Nro. 502. III. Nro. 74. R. Oktober d. J.

Betrifft die Vertilgung der Waldraupen.

III. No. 74. R. Październik r. b.

Tyczy się tępienia gąsienic po borach.

Indem wir den Herren Kreis-Landräthen, den Königl. Oberförstereyen und den Herren Privatforstbesitzern unsere Verfügung vom 17. März c. (Anszblatt pro 1827. Stück 13. Seite 162. et seq.) in Erinnerung bringen, fordern wir dieselben hiermit auf, dort, wo sich die große Kiefern-Draupe, Phalaena bombyx pini gezeigt hat, bei offenem Herbst- oder Frühjahrswitter das Auffuchen derselben, wo es noch nicht geschehen ist, zu veranlassen, und besonders damit im Frühjahr,

Przypominając WW. Radzcom Ziemiańskim, Królewskim Nadleśniczostwom i Jchmość posiadaczom borów prywatnych obwieszczenie nasze z dnia 17. Marca r. b. (Dzien urzęd. z r. 1827. No. 13. stron 162. i następ.), wzywamy Jch ninieyszczem, ażeby tam, gdzie gąsienica zwana prządka sosnowiec, (phalaena bombyx pini) pokazała się, nakazawszy podczas otwartéy poly łesiennéy lub wiosennéy ićy wyszukiwanie w miejscach, gdzie tego ieszcze nie usku-

so wie es die Witterung nur gestattet, ange-
strengt fortzufahren. Bemerket wird, daß
an Orten, wo schon nach obiger Vorschrift
gesucht worden, die Raupen gemeinhin in
größerer Entfernung von den Stämmen liegt.

Da, wo die Berechtigten oder Kreisbehörden
zur Aufsuchung beauftragt werden, weisen
wir diese zum Besten des allgemeinen Wechsels
ernstlich an, den an sie geschehenen Erlassen
pünktlich Folge zu leisten, und den sie leitenden
Behörden bei dem Geschäft selbst, streng
zu kooperieren, damit die gestellten Kräfte
nicht unnütz verschwendet und der beabsichtig-
te Zweck mehr oder minder verfehlet werde.

Posen, den 26. November 1827.

Königl. Preussische Regierung,
Abteilung für die directen Steuern, und für
die Domainen und Forsten.

teczniono, takowe osobliwie na wiosnę
skoro tylko powietrze sprzyia, usilnie kon-
tynuowali. Czyni się uwaga, iż w miey-
scach, gdzie to już nastąpiło, gąsienica
zwykle nieco daléy od drzew leży.

Tam, gdzie mający prawo do brania
drzewa z boru lub pomocnicy z powiatu
do zbierania owadu rzeczzonego zostają wy-
znaczeni, zalecamy surowo tymże na kor-
rzyść dobra powszechnego, ażeby odebra-
nym wezwaniom natychmiast zadosyć czy-
nili i rozkazów władz mających dozór nad
nimi przy robocie saméy ściśle dopełniali,
iżby dostawione siły nie były nadaremne
i zamierzony cel wycęcy lub mniej nie zo-
stał zniweczony.

Poznań, dnia 26. Listopada 1827.

Królewsko - Pruska Regencya,
Wydział podatków stałych, dóbr i lasów.

Nro. 503. Nro. 65. Oktober d. J.

Die Stempelung der Wechsel in blanco betref-
send.

Des Heren Finanz-Ministers Excellenz ha-
ben, mittelst Verfügung vom 9. Oktober d.
J. zur Erleichterung des Wechsel-Verkehrs der
Kaufleute gestattet, daß Wechsel-Formulare
auch in blanco, und bevor noch die Summe,
auf welche der Wechsel wirklich gestellt werden
soll, dartin angegeben ist, zur Stempelung
vorgelegt und gestempelt werden können, wenn
sie auf 200 Rthlr. oder auf Summen lauten,
welche sich durch 200 theilen lassen, als 400,
600, 800, 1000, 1200 u. s. w., und wenn

Nr. 65. Paźdz. r. b.

Typczy się stempłowania blankietów wezwłowych.

Podług reskryptu JW. Ministra finansów
z d. 9. Października r. b., mającego za cel
ułatwienie kupcom czynności wezwłowych,
mogą formularze wezwłowe in blanco i
przed wyrażeniem w nich summy, na któ-
rą wexel ma być istotnie wystawiony, do
stęplowania być podawane, skoro się wy-
stawiają na 200 Tal. lub na summy, dają-
ce się dzielić przez 200, jako to 400, 600,
800, 1000, 1200 i t. d. i skoro na formu-
larzach znajduje się u góry wydrukowane

die Formulare oben einen, mit gedruckten oder eingepreßten engen und feinen Linien versehenen Raum, z. B. in folgender Art

enthalten, in welchen die Worte:

Wexel von zweihundert Thaler
und drunter
oder Wexel von vierhundert Thaler
und drunter
oder Wexel von Ein Tausend und
Sechshundert Thaler und drunter
u. s. w.

beulich, und ohne daß etwas darzu radirt oder verändert worden, mit Buchstaben, die wenigstens von einer Linie durchschnitten werden, eingedruckt oder eingeschrieben sind, z. B.

lub wciśnięte wąskimi i cienkimi linijkami opatrzone miejsce, n. p. w następującym sposobie:

na których słowa:

Wexel na dwieście Talarów i
niżey
lub wexel na czterysta Talarów
i niżey
lub wexel na tysiąc sześćset Talarów i niżey
i t. d.

wyrażnie, i bez skrobania lub odmienienia, literami, przynajmniej jedną linię przerywną, są wydrukowane lub wpisane, n. p.

(Wexel na dwieście Talarów i niżey)

Dergleichen Wechselformulare werden alsdann in gewöhnlicher Art mit dem, dem angegebenen höchsten Satz entsprechenden Stempel versehen, und es bleibt den Kaufleuten überlassen, sie auf eine beliebige Summe von dem angegebenen höchsten oder einem minderen Betrage auszufüllen. Überschreitet jedoch die Summe, auf welche der Wechsel ausgefüllt wird, den oben in den Linien angegebenen Betrag, für welchen nur die Stempelsteuer entrichtet ist: so tritt die Defraudationsstrafe ein. Uebrigens bleibt zwar auch fernerhin die Stempelung solcher Wechselformulare in blanco den Haupt-Zoll- und Haupt-Steuer-Beamten vorbehalten, dennoch aber sollen die Kaufleute nicht verpflichtet seyn, sich mit ihren Anträgen

Podobnie formularze wexlowe zostaną po-
tém w zwyczajnym sposobie opatrzone
stemplem najwyższey podanej ilości odpo-
wiadającym, i zależąc będzie od kupców,
zapłacić onęz dowolną sumną z podanej
najwyższey lub mniejszey ilości. Jeżeli
zaś summa, na którą wexel zostaje zape-
niony, przwyższa wypisaną wliniach ilości,
od której tylko stempel jest opłaconym,
wówczas ma miejsce kara za defraudacyę.
Zresztą pozostaje wprowadzić i nadal sto-
powanie takowych formularzy wexlowych
in blanco przy Głównych Komorach cel-
nych i Głównych Urzędach poborowych
jednakowoż niemają kupcy obowiązku
udawać się z wnioskami swemi wprost do

unmittelbar an die Hauptämter zu wenden; sondern es ist ihnen gestattet worden, die zu stempelnden Formulare dem Neben-Zolle oder Unter-Steuer-Amtle ihres Wohnorts, und Einzahlung des Stempelbetrages zur Einholung der Stempelung abzugeben.

Indem ich das handelstreibende Publikum von dieser hohen Bestimmung in Kenntniß setze, verpflichte ich zugleich die Haupt-Zoll- und Haupt-Steuer-Amtler, so wie die Neben-Zoll- und Unter-Steuer-Amtler des Großherzogthums-Posen zur genauesten Befolgung der darin für sie enthaltenen Vorschriften.

Posen, den 12. November 1827.

Geheimer Ober-Finanz-Rath und
Provincial-Steuer-Direktor
L ö f f l e r.

Głównych Urzędów, lecz wolno im stęplować się mające formularze podawać do Przykomorków lub Podurzędów poborowych nietylka swego zamieszkania, i opłacić podatek stęplowy, a te przesyłać je będą do ostęplowania.

Uwiedomiając trudniącą się handlem Publiczność o tęp postanowieniu, zalecam oraz Głównym Komorom Celnym i Głównym Urzędom Poborowym, równie Przykomorkom i Podurzędom poborowym W. X. Poznańskiego, ażeby się najsćisłę do zawartych w niem przepisów stósowały.

Poznań, dnia 12. Listopada 1827.

Tajny Nadradzca Finansowy i
Prowincyalny Dyrektor poborów.
L ö f f l e r.

Personal-Exposé

Nro. 504. I. Nro. 585. November d. J.

In Folge der durch die Bürgerschaft der Stadt Schweschkau geschęhenen Wahl haben wir

- 1) den Ackerbürger Valentin Scholz,
  - 2) den Mauermeister Bernhard Herbricht,
  - 3) den Tischlermeister Jacob Deutsch,
  - 4) den Züchernermeister Jacob Raach,
  - 5) den Fleischhauermeister Mathias Schlabs,
- zu Stadträthen daselbst ernannt.

Posen, den 14. November 1827.

Königliche Preussische Regierung,
Abtheilung des Innern.

KRONIKA OSOBISTA

I. Nro. 585. Listopada r. b.

W skutek odbytego przez mieszczan miasta Swięciechowy wyboru, mianowali-śmy radzcami mieyskimi tamże:

- 1) rolnika Walentego Scholtz,
- 2) mularza Bernarda Herbricht,
- 3) stolarza Jakóba Deutsch,
- 4) powłokarza Jakóba Raatz, i
- 5) rzeźnika Macieia Schlabs.

Poznań, dnia 14. Listopada 1827.

Królewsko - Pruska Regencya,
Wydział spraw wewnętrznych.

Nro. 505. I. Nro. 1474. November d. J.

I. Nro. 1473. Listopada r. b.

Der Rathmann Benjamin Roll zu Santosmyśl hat seine Enclaffung nachgesucht und erhalten.

In seine Stelle ist der bisherige Stadtrath August Bienwald durch uns zum Rathmann ernannt worden.

Posen, den 26. November 1827.

Königl. Preussische Regierung,
Abtheilung des Innern.

Lawnik Benjamin Roll w Zaniemyślu wniósł o dymissyę, którą też otrzymał.

W miejsce jego został dotychczasowy radca miejski August Bienwald od nas ławnikiem mianowany.

Poznań, dnia 26. Listopada 1827.

Królewsko-Pruska Regencya,
Wydział spraw wewnętrznych.

Nro. 506. I. Nro. 1819. November d. J.

I. Nro. 1819. Listopada r. b.

Der von dem Königl. hohen Ministerio der Geislichen, Unterrichts- und Medicinal-Angelegenheiten unterm 23. Mai 1826 approbirt und von dem Herrn Ober-Präsidenten der Provinz unterm 3. August ej. a. concessionslute Apotheker Friedrich Wilhelm Sperling, hat sich in Neutomysl, Buker Kreises, etablirt.

Posen, den 29. November 1827.

Königl. Preuss. Regierung,
Abtheilung des Innern.

Aptekarz Fryderyk Wilhelm Sperling od Królewskiego wysokiego Ministerstwa spraw duchownych, edukacyjnych i lekarskich pod dniem 23. Maia 1826. potwierdzony i od JW. Prezesa Naczelnego prowincyi pod dniem 3. Sierpnia tegoż roku koncessyonowany, osiadł w Nowym Tomysłu, Powiatu Bukowskiego.

Poznań, dnia 29. Listopada 1827.

Królewsko-Pruska Regencya,
Wydział spraw wewnętrznych.